

hoc totum ideo est factum quia locus ille propter A
 Simoniacos abbates pene absque religione et sine re-
 gula S. Benedicti manebat; et ideo quicumque adju-
 tores et fautores ad hoc opus prædicto factum existi-
 terint, et adiutorium regulariter ibi degentibus im-
 penderint, in primis benedictionem a Deo accipiant,
 et omnibus orationibus ac bonis operibus quæ in
 prælibato monasterio factæ fuerint, sive in monaste-
 rio Massiliensi et (4) Tomerienti, Sanctæque Mariæ
 Crassæ, sanctique Cucuphatis (5) de Vallense et in
 Ausonensi sede, sive in omnibus ecclesiis supradictorum
 cœnobiolorum, partem et societatem habeant, et insu-
 per æternam retributionem acquirant. Quicumque
 etiam huic nostræ institutioni contrarii fuerint, et
 disrumpere, instigante diabolo, per aliquam occa-
 sionem tentaverint, iram Dei incurrant, et omnibus
 sacrilegis et in inferno damnatis socii maneant, nisi
 resipuerint et ad satisfactionem venerint. Quod est

(4) Tomerense S. Pauli monasterium olim insigne
 ordinis S. Benedicti in diœcesi Narbonensi, in sedem
 episcopalem metropolis Narbonensis suffraganeam
 erectum fuit a Joanne xxii perseverantibus nihilo-
 minus in eo monachis, qui anno duntaxat 1615 sæ-
 culari toga a Paulo V donati sunt.

(5) S. Cucuphatis monasterium in pago Wallensi

factum v. Kalendas Januarii anno 1070 ab Incarna-
 tione Christi, anno x Philippi regis. Sig † num
 Bernardi comitis qui hanc largitionis scripturam
 scribere jussi in Rivopollentino capitulo coram om-
 nibus solito signo manibus propriis firmavi. † Wil-
 lelmus gratia Dei episcopus Ausonensis ecclesiæ fir-
 mavi. † Andreas (6) abbas S. Johannis firmavi. †
 Bernardus levita et canonicus firmavi, Heribaldus
 sedis Ausonæ canonicus firmavi, Willelmus primi-
 scripius firmavi. Sig † num Raymundi vicecomitis
 Cardonensis, sig † num Udalardi Bernardi, sig † num
 Petri Bernardi, sig † num Bernardi Wifredi de Por-
 cella, sig † num Pontii Blidgarii, sig † num Arnaldi
 Arnaldi, sig † num Petri Adalberti, sig † num Uda-
 lardi Gaufredi, sig † num Guillelmi Bernardi archi-
 diaconi de Guardia, sig † num Bernardi Raymundi
 fratris ejus, sig † num Bernardi Mironi. Bernardus
 monachus qui hanc largitionis scripturam scripsit.

exstruxerat Ludovicus Pius, quod a paganis eversum
 rex Lotharius restituit.

(6) Hic abbas Andreas suscripsit etiam anno 1056
 conventionibus initis inter Raimundum Berengarii
 comitem Barcinonensem, et Ermensindem comitis-
 sam aviam ejus.

ANNO DOMINI MLXXXV

SANCTUS ANASTASIUS

MONACHUS ET EREMITA.

VITA SANCTI ANASTASII

AUCTORE GALTERO.

(Apud MABILL. Acta SS. ord. S. Bened., sæculi VI, parte II, pag. 487, ex ms. codice ecclesiæ S. Martini
 Doydensis.)

ORSERVATIONES PRÆVIÆ.

1. Ignotum huc usque in fastis Benedictinis san- C
 ctum Anastasium hic proferimus, cujus Vitam Gal-
 terius, auctor nobis antea incognitus, sed ut ex
 ipsius Vitæ contextu patet gravis, haud multo post
 beati viri obitum, nisi fallor, conscripsit. Hanc vero
 Vitam debemus illustrissimo Ecclesiæ principi An-
 tonio Petro Bertier Rivensium antistiti, qui codicem
 ms. in quo ipsa habetur, ex ecclesia parœciali Sancti
 Martini Doydensis acceptum humanissime cum uno
 e nostris communicavit, quam ille statim exscriptam
 ad nos transmisit, Actis sanctorum ordinis nostri
 inserendam.

2. Haud expressit Vitæ auctor quis annus fuerit
 beato viro extremus, nec aliunde nobis suppetunt
 vetera instrumenta, ex quibus is nobis innoscat;
 quare investigandum est utrumne ex ejus vitæ cir-
 cumstantiis aliquid lucis in hac rerum ambage ha-
 bere possimus. Illæ nempe certis alligatæ temporibus
 ad determinandam reliquarum actionum seriem usui
 esse poterunt. Discimus itaque ex ipsa Vita beatum
 Anastasium circa sæculi hujus undecimi medium in
 monasterium Sancti Michaelis, in Periculo Maris
 dictum, secessisse, eo scilicet tempore quo abbas
 Simoniaca labe infectus, cujus nomen auctor reticuit,

eidem cœnobio præerat. Hoc autem anno circiter 1058, aut sequenti, contigisse conjicimus quod, his duobus annis, nullus in catalogis aut veteribus instrumentis monasterii Sancti Michaelis abbas memoratus occurrat, quod forte Simonia notatus inter ejusdem loci abbates locum non meruerit. Et quidem cæteros abbates, qui eidem monasterio hoc sæculo præfuerunt, Simoniaca peste tactos fuisse nusquam legimus. Scimus Arturum Monasterium Neustriæ piæ auctorem Fulconem quemdam hoc biennio Sancti Michaelis abbatem induxisse, qui, inquit, anno 1059, Philippi regis coronationi adfuit; ex quo patet hanc abbatiam duobus annis haud vacasse. At non advertit illi auctor Fulconem abbatem Sancti Michaelis, qui Philippi inaugurationi interfuit, non monasterii Sancti Michaelis de Monte, sed Sancti Michaelis in Theorascia diocesis Laudunensis abbatem fuisse. Quod certum est non solum ex vulgatis Sancti Michaelis in Theorascia abbatum catalogis, sed etiam ex ipso coronationis Philippi regis instrumento apud Chesnium in Historicis Franciæ, et Marlotum in metropoli Remensi relato, ubi diserte Fulco abbas Sancti Michaelis Laudunensis appellatur. Licet hæc vox Laudunensis, nescimus quo casu e Philippi Labbei calamo, tom. IX Conciliorum, exciderit.

3. Aliam deprehendimus temporis notam in beati Anastasii Vita, repetitam scilicet ex ejus in Hispaniam profectio, quam jubente Gregorio VII summo pontifice, et mittente Hugone abbate Cluniacensi, ab eo susceptam fuisse testatur idem Vitæ auctor. Hoc autem iter anno circiter 1074 consignamus, scilicet paulo post Alfonsi régis restitutionem, cum Gregorius jam secundum pontificatus sui annum attigisset. Non enim Anastasium ex iis fuisse censemus, quos postea sanctus Hugo in Hispaniam transmisit, ut ibi disciplinam monasticam restaurarent. Isti

A nempe in Hispaniis permanserunt, variis monasteriis de novo construendis aut certe veteribus restaurandis intenti; quorum etiam plerique ad episcopales infulas evecti sunt. At Anastasius eo solummodo profectus fuerat, ut Sarracenis Christi Evangelium nuntiaret; hinc cum se incassum laborare advertisset, in Gallias repedavit.

4. His itaque statutis, cum ex Vitæ auctore discamus Anastasium ex Hispania reversum septem annos Cluniaci ac tres alios in solitudine transegisse, jam decem annos supra 1074 habemus; quibus si unum aut alterum adjiciamus, quos in itineribus vel etiam in Hispania verbi divini prædicationi incumbens consumpserit, conjiciemus beatum virum anno circiter 1086 ad superos abiisse, quem quidem annum, donec certiora occurrant monumenta, retinere visum est.

5. Hujus sancti viri nomen nullum, quod quidem sciamus, martyrologium exhibet, nequidem Benedictinum. Colitur tamen in ecclesia parœciali Sancti Martini Doydensis (*Doydes*), seu, ut habet vitæ auctor, *Devotensis*, in diocesi Rivensi (*Rieux*), ubi integrum ejus sacrum corpus asservatum est ad sæculum decimum sextum, quo a furentibus Calvinianis hæreticis dissipatum est, præter aliquot ejus particulas in scrinio argenteo inclusas, quæ a fidelibus eorum furori subductæ sunt et in loco tuto repositæ. Has ab aliquot annis invisit illustrissimus antistes Rivensis supra laudatus, suaque auctoritate recognitas et approbatas fidelium venerationi exhiberi permisit. Haud procul ab eo vico visitur fons Sancti Anastasii vulgo nuncupatus quo sitim suam vir sanctus aliquando extinxisse memoratur. Frequentatur vero a vicinis populis, quod ejus aquæ haustu febrium ardores sedari dicantur; quod multorum experimento certum esse tradunt.

INCIPIT PROLOGUS.

1. Galterius Petro Devotensis Ecclesiæ subdiacono, et fratri ejus Bernardo, in omnibus prosperitatem, et ad effectum perducere bonam devotionem. Cogitis me, dum impensius instantes rogatis, ut ad ædificationem posterorum tradam memoriæ calamo Vitam beati Anastasii confessoris. Et a me sine difficultate non video posse sufferri, nec meis viribus competit ne vita sancti viri culpa ingenii scriptoris potius videatur atteri quam in majus celebrari. Ne tamen vestræ petitioni videar contraire, cui, etsi parum idoneus, debeo in omnibus obtemperare, quod dissuadet aviditas ingenii, aggrediar tutus præsidio vestræ jussionis; etenim si quid sum, si quid valeo, Dñino imputare debeo. Præterea cum me profitear amicum vestrum, non decet ut omitam, si in aliquo vobis quovis modo obsequi possim; cum, ut quidam sapiens ait: Amicitia tantum

constet in petendi devotione, et in sedula obsequendi voluntate. Ad hoc accedit devotio pura, quæ cogere potest, etsi absint omnia supradicta, ut ad perficiendum quod petitis auctacter insistam. Dum enim curam hanc mihi tanto opere indicitis, posteritatis ædificationi consulitis, dum ad laudem et honorem Dei, vitam sancti confessoris ac gloriosissimi Anastasii vultis reserari, ut posteris sit ad exemplum, et ad sanctitatis ejusdem viri testimonium. Rogo ergo et obnixè supplico ut, si quid incuria parum quæsiero, aut egestate mei ingenii prætermisero, aut rescissione dignum superaddidero, ne pigeat lectorem addere quod perspexerit additione dignum, aut rescindere quod transversa calami nota judicaverit corrigendum. Denique excusare me poterit devotio petentium, quæ, ut sæpe jam dixi, compulsi audere quod ingenii diffidentia dissuaserat